

**Rhisga yn croesawu
Ysbyty'r Maes (Cymreig) 203
am seremoni dychwelyd.**

Gweler tudalen 5 am fanylion.

Cynlluniau cyllidol yn cael eu cymeradwyo

Fe wnaeth Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili gymeradwyo cyfres o gynigion cyllidol ar gyfer y flwyddyn i ddod mewn Cyfarfod Arbennig y Cyngor yn ddiweddar (26ain Chwefror).

Yn gwynebu pwysau cyllid digynsail, fel awdurdodau lleol ar draws Cymru, fe wnaeth Aelodau gymeradwyo cyfres o gynigion ariannol a fydd yn gweld arbedion ar draws y cyngor ar gyfer 2014/15 mewn gormodedd o £14.2 miliwn.

Dywedodd y Cyng. Keith Reynolds, Dirprwy Arweinydd,

"Mae'n sicr does dim dianc o'r ffaith fod llywodraeth leol yng Nghymru yn gwynebu cyfnod o lymder difrifol, serch hynny oherwydd hyn, mae ein cyllid yn aros yn hollol trosglwyddol, effeithlon a hydrin, ac yn cadw i'n lleiafswm llwyr yr effaith o'r toriadau difrifol sydd wedi ei gorfodi gan lywodraeth y DU ar ein trigolion."

Cafodd gosodiad y gyllideb ar gyfer 2014/15 a chynigion y gyllideb a gynhwysir ynddo ei gytuno yn dilyn proses o ymgynghoriad gydag ystod o gynulleidfaoedd – gan gynnwys cynghorwyr fel rhan o swyddogaethau Craffu a'r Cabinet, undebau llafar, tenantiaid, partneriaid a thrigolion bwrdeistref sirol Caerffili.

Mae'r Cyng. Reynolds yn awyddus i amlygu bod y barnau a'r pryderon hyn wedi cael eu cymryd i ystyriaeth wrth benderfynu'r cyllid.

Dywedodd, "Er efallai na fyddent bob amser yn benderfyniadau poblogaidd, ac mae cyfaddawdau wedi cael ei gwneud er mwyn sicrhau fod y poen cyllidol yn cael ei rhannu'n deg, rydym bob amser wedi ceisio drwy'r holl broses isafu'r effaith y bydd y toriadau hyn yn eu cael ar ein trigolion, busnesau lleol a staff y cyngor."

"Wrth benderfynu ar y cyllid hwn, mae pob ymdrech wedi cael eu gwneud i gyfyngu'r gofynion cyllid am wasanaethau allweddol sy'n cefnogi'n uniongyrchol ein blaenoriaethau craidd, gan gynnwys atgyfnerthu

ein hymrwymiad i ddiogelu'r aelodau mwyaf archolledig yn ein cymunedau."

Yn parhau ar dudalen 2.

Sut mae cyllideb y cyngor yn effeithio arnaf i?

Mae Cyngor Caerffili, fel pob awdurdod lleol arall ar draws Cymru yn wynebu heriau ariannol digynsail o ganlyniad i doriadau Llywodraeth y DU. Y mis diwethaf, fe wnaeth cynghorwyr gymeradwyo cyfres o gynigion cyllideb a fydd yn arwain at arbedion mewn gormodedd o **£14.2 miliwn yn 2014/15**.

Dyweddodd y Cyng. Keith Reynolds, Dirprwy Arweinydd y Cyngor, "Bydd trigolion a staff yn falch mai yma yng Nghaerffili nid ydym wedi gweld y math o doriadau dwfn sy'n cael eu cyflwyno mewn rhannau eraill o Gymru. Rydym yn rheoli'r broses anodd hon trwy gynllunio ariannol effeithiol ac mae ein hymrwymiad yn parhau i amddiffyn gwasanaethau a swyddi." Yma rydym ni'n edrych ar rhai o'r cynigion penodol sydd wedi cael eu cymeradwyo ar gyfer 2014/15.

Un o'r codiadau Treth y Cyngor isaf yng Nghymru

Mewn Cyfarfod Arbennig y Cyngor, cafodd **3.9% o gynnydd mewn Treth y Cyngor ei gymeradwyo, sydd mewn termau ariannol yn hafalu i ddim ond 69 ceiniog yr wythnos o gynnydd** ar gyfer eiddo Band D ym mwrdeistref sirol Caerffili.

Band Treth y Cyngor	Cynnydd Wythnosol
Band A	46c
Band B	54c
Band C	61c
Band D	69c
Band E	84c
Band F	99c
Band G	£1.15

Mae'r mwyafrif o dai yn y fwrdeistref sirol yn cwmpo i Fandiau Treth y Cyngor A, B neu C.

Dyweddodd Cyng. Reynolds, "I ddweud y gwir, mae'r cynnydd hwn yn uwch na beth yr hoffem, ond mae'n bwysig nodi ei fod yn dal i wneud cynnydd treth y cyngor Caerffili ymhlith yr isaf yng Nghymru."

"Rydym hefyd yn parhau i helpu amddiffyn y bobl fwyaf archolledig trwy'r Cynllun Lleihau Treth y Cyngor, a fydd yn golygu fod 15,000 o dai ar draws y fwrdeistref sirol ddim yn talu treth y cyngor, a bydd 5,000 pellach o dai yn derbyn cymorth rhannol."

Gwrando ar eich barnau CHI ar arbedion

Cyn cytuno i'r gyllideb, fe wnaeth y cyngor wneud ymarfer ymgynghoriad mawr cyhoeddus i gasglu am y cynigion. Fe wnaeth tua 800 o bobl ddweud eu dweud a chafodd yr adborth hwn ei gymryd i ystyriaeth yn ystod y broses penderfynu.

Dyweddodd y Cyng. Keith Reynolds, "Roedd yn anochel fod rhai cynigion cyllideb ddim yn mynd i fod yn boblogaidd, ond rydym wedi gwrando ar adborth ac wedi gwneud cyfaddawdau, lle bo'n addas, er mwyn sicrhau fod y cynllun ariannol yn cael ei rhannu'n deg. Rydym wedi ceisio lleihau effaith y mae toriadau Llywodraeth y DU yn ei gael ar ein trigolion, busnesau lleol a staff y cyngor."

Mae rhai o'r cynigion gyllideb sydd wedi eu tynnu nôl yn dilyn ymgynghoriad yn cynnwys:

■ Cynnal cymorth i'r Sector Gwirfoddol i Ganolfan Cyngor ar Bopeth a CMGG (£19,000).

■ Cynyddu tâl Prydau ar Glud gan 25 ceiniog y pryd yn lle'r cynnydd gwreiddiol arfaethedig o £1 y pryd (£60,000).

■ Cynyddu tâl cyfleusterau awyr agored gan 10% yn lle'r sŵn gwreiddiol arfaethedig o 20% (£10,000).

■ Lleihau glanhau'r parc dros y penwythnos (£10,000).

■ Talu am ailosod cynhwysyddion gwastraff (£63,000).

■ Talu am gasglu gwastraff gardd (£80,000).

■ Cau safle Mwynder Dinesig Rhymni (£65,000).

■ Tâl i drin plâu llygod mawr (£19,000).

Aeth Cyng. Reynolds ymlaen, "Rydym wedi gorfod gwneud rhai penderfyniadau anodd a dadleuol, ond rwyf eisiau gwneud e'n glir ein bod wir wedi gwrandao ar adborth ac wedi cymryd y barnau hyn i ystyriaeth wrth benderfynu cyllideb sy'n isafu'r effaith ar ein trigolion."

Serch hynny, cafodd yr arbedion allweddol canlynol eu cytuno fel rhan o'r gyllideb 2014/15 sy'n cynnwys:

■ Cau caffi Canolfan Hamdden Caerffili (£20,000 o arbedion).

Yr unig ganolfan yn y fwrdeistref sirol i gael cyfleuster o'r fath, mae'n ddielw ac angen ailosod yr offer am tua £130,000. Bydd y gwagle yn cael ei ddefnyddio i ddarparu cyfleusterau ymarfer gwell a bydd peiriant gwerthu o ansawdd uchel yn cael ei osod yn unol â'r cyfleusterau sydd ar gael mewn canolfannau hamdden eraill. Yn ychwanegol at hyn, bydd y man eistedd dal ar gael ar rhai adegau'r wythnos, er enghraifft fel ardal gwyllo ar gyfer gwersi nofio i blant.

■ Cau 3 cyfleuster cyhoeddus yn Nelson, Trecelyn a Threllyn (£24,000 o arbedion).

Tra bod aelodau yn cydnabod pwysigrwydd cyfleusterau cyhoeddus o fewn canol trefi, y tri safle hyn yw'r rhai sy'n cael eu defnyddio lleiaf. Mae'r cyngor, trwy Lywodraeth Cymru, yn gweithredu Cynllun Grant Cyfleusterau Cyhoeddus, sy'n annog busnesau lleol i wneud eu cyfleusterau tai bach ar gael ar gyfer defnydd am ddim i'r cyhoedd.

■ Peidio rhoi cymorth domestig i bobl sy'n derbyn gwasanaeth wedi ei gomisiynu Cefnogi Pobl yn unig (£183,000 o arbedion).

Bydd hyn ond yn effeithio trigolion sy'n derbyn gwasanaeth glanhau unigedd, ac nid fel pecyn gofal ehangach.

■ Darpariaeth ostyngol o grantiau rheoli i Glybiau Bowls a stopio cyfraniad ariannol i Splash Pad Senghenydd (£10,000 o arbedion).

Tra bod y grantiau i'r pedwar Clybiau Bowls wedi cael ei leihau, nid ydynt wedi cael ei ddileu yn gyfan gwbl, a fydd yn cael ei weinyddu yn deg.

Yn nhermau Splash Pad, mae cyfraniad y cyngor wedi gorffen ond gall ffynonellau cyllid eraill barhau i gael ei defnyddio gan y bartneriaeth gymunedol.

Gellir dod o hyd i adroddiad llawn ar Gynigion Gyllideb ar gyfer 2014/15 ar www.caerffili.gov.uk

Arbedion NewsLine sydd wedi eu cytuno

Yn unol â chynigion arbedion ar draws y cyngor, fe wnaeth aelodau gytuno i leihau amllder NEWSLINE o chwe rhifyn y flwyddyn i bedwar rhifyn, a fydd yn cynhyrchu arbedion mewn gormodedd o £25,000.

Bydd eich rhifyn nesaf o NEWSLINE yn cael ei gynhyrchu ym mis Mehefin, gyda rhifynnau rheolaidd pellach yn cael eu cyhoeddi ym mis Medi, Rhagfyr a Mawrth bob blwyddyn.

Atgoffa Trigolion i Ailgylchu

Mae trigolion yn cael eu hannog i 'Gydweithredu - Nid Llygru' pan ddaw at ailgylchu yn y cartref.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn dosbarthu taflen A4, gyda chanllawiau manwl o'r deunyddiau y gellir eu hailgylchu, i drigolion ar draws y fwrdeistref sirol, tra bod canllaw defnyddiol gallwch 'Torri a Chadw' ar gael yn y copi hwn o Newline. Mae fideo yn dangos ymarfer gorau ailgylchu ar gael ar sianel YouTube y Cyngor 'CCBCTV'.

Mae'r nodyn atgoffa ailgylchu yn dod wrth i'r Cyngor roi cynnig ar ddulliau newydd i gynyddu'r gyfradd ailgylchu a lleihau'r nifer o wastraff sy'n mynd i safleoedd tirlenwi. Er bod gan y Cyngor un o'r cyfraddau ailgylchu orau o'r awdurdodau lleol yng Nghymru, pob blwyddyn mae'r Cyngor yn gwario miloedd o bunnoedd yn symud gwastraff anghywir sydd wedi'i roi mewn bin ailgylchu. Mae gan y Cyngor gyfrifoldeb i gyrraedd y targedau wedi'u gosod gan y Llywodraeth Cymru, ac yn amodol i ddirwy o £200 am bob tunnell fetrig o wastraff sy'n rhagori'r targed hwn ac sy'n mynd i'r safle tirlenwi.

Mewn ymdrech i wella cyfraddau ailgylchu a lleihau llygru, bydd eiddo sy'n rhoi deunyddiau ailgylchu sydd wedi llygru allan i'w casglu yn gweld sticer gynghorol ar y bin ac ni fydd eu gwastraff yn cael eu gasglu hyd nes y byddent yn cael gwared ar y deunyddiau na ellir eu hailgylchu.

Bydd Wardeiniaid Cynghori Gwastraff yn cynnig cyngor a chymorth i helpu trigolion, yn ysgrifennu i eiddo nad ydynt yn cydymffurfio â'u cyfrifoldebau ailgylchu ac yn dilyn hynny gydag ymweliadau tŷ os na fydd gweithredu. Gall troseddwyw parhaus gael hysbysiad cosb benodol o £75 (bydd hyn yn gostwng i £50 os telir o fewn 14 diwrnod).

Am ragor o wybodaeth ynglŷn ag ailgylchu a chanolfannau ailgylchu gwastraff y cartref, ewch i www.caerffili.gov.uk neu ffoniwch 01443 866533.

Beth allaf ei ailgylchu?

Os oes gennych fin brown ar gyfer ailgylchu - rhowch eitemau yn rhydd yn y bin a pheidiwch â rhoi eitemau mewn bagiau.

PEIDIWCH â rhoi yr eitemau a restrir isod yn eich cynhwysydd ailgylchu:

Gellir cymryd yr eitemau canlynol i un o'n canolfannau ailgylchu gwastraff tai:

Gall methu ag ailgylchu neu osod deunyddiau anaddas yn eich cynhwysydd ailgylchu arwain at erlyniad.

ailgylchwch am Gaerffili

www.caerffili.gov.uk
Ffôn: 01443 866533

Torri a chadw.

CŴ! Oergell hynaf Caerffili wedi'i darganfod!

Mae Tîm Ynni Cynaliadwy Cynllun Datblygu Gwledig Caerffili wedi bod yn chwilio am yr oergell hynaf ym Mwrdeistref Sirol Caerffili.

Enillwyr y gystadleuaeth wych hon oedd Diane a Phillip Creedy o Dretomos, sy'n berchen ar oergell G.E.C retro, cŵl, gydag adran rewi fach, yn dyddio o'r 1950au cynnar.

Mae'r oergell 60 mlwydd oed, a oedd yn eiddo blaenorol i Eileen Williams, Modryb Diane, yn wrthrych o syndod. Dywedodd Diane, "Yr wyf yn cofio gweld yr oergell pan oeddwn yn blentyn bach a chefais fy hudo wrth agor y drws a gweld y golau yn dod ymlaen. Roedd yn gyffrous iawn gael caniatâd i fynd i'r oergell i nôl y llaeth. Dim ond ychydig o bobl oedd yn berchen ar rewgell ar y pryd - cafwyd eu hystyried fel symbol o statws, dim ond pobl gyfoethog oedd yn berchen arnynt."

Mae oergelloedd a rhewgelloedd yn rhedeg am 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos ac maent ymhlith yr offer sy'n defnyddio'r nifer fwyaf o ynni yn y cartref. Dywedodd y Cynghorydd Ken James, Aelod Cabinet dros Adfywio, Cynllunio a Datblygu Cynaliadwy "Gall preswylwyr gredu eu bod yn arbed arian drwy gadw hen beiriant - ond mae modelau hŷn yn defnyddio mwy o ynni mewn gwirionedd. Edrychwch ar y sgôr ar eich oergell/rhewgell i weld os gallech arbed ynni ac arian."

Ewch i www.electrolux.co.uk i ddysgu mwy am yr offer diweddaraf sy'n arbed ynni.

Gweithio i rwystro llifogydd

Bydd trigolion yn ymwybodol ar ôl gweld yr adroddiadau newyddion diweddar, bod Prydain wedi wynebu un o'r gaeafau mwyaf gwlyb ers dros 200 mlynedd, a'r llifogydd gwaethaf mewn degawdau.

Mae rheolaeth flaenweithgar a buddsoddiad cadarnhaol mewn cynlluniau draenio a lleddfu llifogydd y cyngor wedi golygu bod trigolion bwrdeistref sirol Caerffili, o'i gymharu, wedi teimlo bod yr effaith arnynt wedi bod yn fach iawn.

I helpu sicrhau bod hyn yn parhau, mae'r cyngor wedi sefydlu rhaglen i lanhau rhigolau dwywaith y flwyddyn ac wedi dechrau rhaglen arolygu/glanhau ar gyfer y cylfatiau a ffosydd sydd yn debygol o greu'r peryg mwyaf i'r cyhoedd, eiddo a'r briffordd.

Mae'r cylfatiau a ffosydd hyn yn cael eu glanhau cyn unrhyw ragolygon y tywydd difrifol fel bod y dŵr yn aros dan ddaear neu yn y ffosydd fel y cynlluniwyd i'w wneud, ac i beidio effeithio ar ardaloedd eraill.

Rhai rhifau cyswllt defnyddiol:

Cyfoeth Naturiol Cymru:

Ymholiadau cyffredinol - ffôn: 0300 065 3000

(Llun - Gwener 8am-6pm)

Llinell Rybuddion Llifogydd: (Gwasanaeth 24 awr)

ffôn: 0845 988 1188 / 0345 988 1188

Dŵr Cymru: Ymholiadau carthffosiaeth - ffôn: 0800 085 3968

Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili:

Gofal Cwsmer Prifffyrdd - ffôn: 01495 236 511

(Llun - Iau 8.30am - 5pm, Gwener 8.30am - 4.30pm)

Argyfwng tu allan i oriau - ffôn: 01443 863445

Y Swyddfa Dywydd: Gwybodaeth am y tywydd diweddaraf

www.metoffice.gov.uk

Riportiwch werthu i bobl ifanc dan oed

Mae gan adran Safonau Masnach y Cyngor ddyletswydd i orfodi cyfreithiau a gynlluniwyd i ddiogelu iechyd a lles plant a phobl ifanc o gynhyrchion sy'n niweidio a difrodi.

Mae'r tîm yn annog trigolion i helpu gorfodi'r cyfreithiau hyn drwy riportio iddynt achosion o werthu i bobl ifanc dan oed, fel y gall camau gorfodi wedi'u targedu cael eu cymryd.

Gall enghreifftiau cynnwys gwerthiant dan oed o:

- Alcohol
- Sigarennau
- Ail-lenwadau toddyddion a bwtan i danwyr
- Tân gwyllt
- Chwistrellau Paent Aerosol
- Cyllyll
- DVDs
- Petrol

Os bydd cynnyrch â chyfyngiad oedran yn cael ei werthu i berson dan oed, gall y manwerthwr a'r person sy'n ei werthu fod yn euog o drosedd. Mae hyn yn berthnasol hyd yn oed os bydd y person dan oed yn honni eu bod yn prynu'r eitem i oedolyn.

Bydd adroddiadau i'r tîm Safonau Masnach yn cael eu trin yn gyfrinachol. I adrodd problem, cysylltwch â'r tîm ar **01495 235 291** neu e-bostiwrch safonamasnach@caerffili.gov.uk

Gall masnachwyr lleol sydd am gael gwybod mwy am atal gwerthiant i bobl ifanc dan oed hefyd gysylltu â'r tîm ar **01495 235 291**.

Mae Staff nawr wedi rhoi **27,755** o fenthyciadau

Mae mwy na 38,000 o ymwelwyr wedi tyrru i Lyfrgell a Chanolfan Gwasanaethau Cwsmer newydd Caerffili yn y chwe wythnos gyntaf ers i'r adeilad agor.

Mae'r adeilad newydd, yn y Twyn yng nghanol tref Caerffili, yn cynnwys man ar gyfer amgueddfa, taliadau gwasanaethau cwsmer a mannau dysgu ymrwymedig.

Mewn chwe wythnos, fe wnaeth 38,197 syfrdanol o ymwelwyr ymweld â'r cyfleuster ac mae staff nawr wedi rhoi 27,755 o fenthyciadau, gyda 12,339 ohonynt yn blant a phobl ifanc.

Dywedodd y Cyng. Rhianon Passmore, Aelod Cabinet dros Addysg Gydol Oes Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili: "Rwyf wrth fy modd i glywed fod cymaint o bobl yn ymweld â'r llyfrgell newydd ac yn defnyddio'r gwasanaethau sydd ar gael, ac mae'n ddymunol iawn i glywed fod llyfrau a chyfryngau eraill mor boblogaidd. Rwy'n siŵr bydd yr adeilad hwn yn parhau i fod yn ased i'r gymuned am gymaint o flynyddoedd i ddod."

Mae'r Llyfrgell ar agor Dydd Llun i Ddydd Gwener, 9.30am - 6pm, ac yn cau ychydig yn hwyrach sef 7pm ar Ddydd Mercher, a Dydd Sadwrn 9.30am tan 4pm.

Mae'r ddarpariaeth Gwasanaeth Cwsmer ar gael Dydd Llun i Ddydd Iau 8.45am - 4.45pm, Dydd Gwener 8.45am - 4.15pm a Dydd Sadwrn 9am - 1pm.

Rhisga yn rhoi croeso adref bywiog i'r meddygon

Fe wnaeth miloedd o drigolion ac ymwelwyr leinio strydoedd Rhisga yn gynharach yn y mis i gefnogi'r meddygon arwrol o'r uned Ysbyty'r Maes (Cymreig) 203.

Fe wnaeth y sgwadron dderbyn croeso arwyr wrth iddynt orymdeithio drwy'r dref mewn digwyddiad i farcio seremoni dychwelyd yr uned yn dilyn taith dyletswydd yn Afghanistan.

Cafodd yr uned, sef partneriaid dynodedig bwrdeistref sirol Caerffili ar gyfer cynllun Cyfamod Cymunedol y Lluoedd Arfog, eu croesawu i'r dref ar gyfer gorymdaith seremoni dychwelyd a chyflwyniad medalau.

Fe wnaeth mwy na 100 o filwyr wrth gefn, sy'n gweithio mewn ysbytai a byrddau iechyd lleol ar draws Cymru a thu hwnt, gymryd rhan yn y seremoni.

Dyweddodd Cynol Tina Donnelly TD DL CCMI, Swyddog Awdurdodol ar gyfer Ysbyty'r Maes (Cymreig) 203, "Roedd yr orymdaith yn rhagorol iawn yn ein barn ni. Roedd dychwelyd ar ôl taith ddyletswydd a chael cymaint o bobl yn troi i fyny i'n cefnogi ni yn arbennig iawn. Pan roeddem ni allan yn Afghanistan ar ymgyrch roedd gennym ni swydd i'w wneud. Rydym wedi cwblhau'r swydd, ac mae seremoni fel hon wedi bod yn ddiweddglo perffaith."

Fe wnaeth mwy na 100 o filwyr wrth gefn gymryd rhan yn y seremoni.

Am wybodaeth bellach ar y cynllun, ewch i www.caerffili.gov.uk

Y diweddaraf oddi wrth bartneriaid y Lluoedd Arfog

Mae'r Llen Prydeinig Brenhinol wedi lansio llinell gymorth ffôn yn ddiweddar, gall

gynnig cyngor a chymorth ar ystod o destunau gan gynnwys cyngor a chymorth ar ystod destunau gan gynnwys pensiynau rhyfel, cymorth caredig/lles, budd-daliadau a chynghor ar

arian a gwybodaeth ar fyw yn annibynnol. Rhif y llinell gymorth yw **0808 802 8080**. Ar agor o 8am tan 8pm, 7 diwrnod yr wythnos ac mae galwadau am ddim o linellau tir DU a'r prif rwydweithiau symudol.

Mae Cymdeithas y Milwyr, Morwyr, Awyrenwyr a'u Teuluoedd hefyd yn edrych i recriwtio gweithwyr achos gwirfoddol, i gefnogi'r elusen drwy alw ar bersonél sy'n gwasanaethu a chyn-bersonél a'u cefnogi nhw drwy lenwi'r ffurflenni a chysylltu â'r elusennau milwrol perthnasol i ddarparu cymorth yn ôl y gofyn. Darperir hyfforddiant a chwrs sefydlu. Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â Keith ar **01633 246 269** (Llun, Mer, Gwe 9.00am – 11.30am).

ssafa Lifelong support for our Forces and their families

Croeso i'r Arwyr

Mae dros 700 o fanwerthwyr hefyd ar draws bwrdeistref sirol Caerffili y cyntaf yng Nghymru i gofleidio menter genedlaethol sy'n addo cynnig croeso cynnes i aelodau'r gymuned Lluoedd Arfog mewn siopau ac allfeydd manwerthu eraill.

Mae'r fenter genedlaethol yn anelu at ddarparu cyfrwng cynaliadwy a syml i ganiatáu i gymunedau a sefydliadau i fynegi ei chydabyddiaeth dawl a diolchgarwch i gymunedau'r Lluoedd Arfog mewn modd uniongyrchol a chadarnhaol.

Ymgyrch Glanhau'r Gwanwyn!

Mae preswylwyr, grwpiau cymunedol ac ysgolion yn cael eu hannog i godi'u casglwyr sbwriel, rhawiau a berffâu ac ymuno gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili ar gyfer Ymgyrch Glanhau'r Gwanwyn 2014.

Nawr yn ei thrydedd flwyddyn, mae Ymgyrch Glanhau'r Gwanwyn yn ymwneud ag arddangos a dathlu golygfeydd trawiadol a harddwch naturiol y fwrdeistref sirol. Y llynedd, casglwyd dros 49 tunnell fetrig o sbwriel a gwastraff a dipiwyd yn anghyfreithlon dros 3 mis y fenter hon.

Drwy gydol misoedd Mawrth, Ebrill a Mai eleni, mae'r cyngor, yn ychwanegol at y gwaith cynnal a chadw rheng flaen a gwaith gwella dyddiol mae'n ei gyflawni, yn annog pobl i ymfalchïo yn eu hamgylchedd lleol drwy gymryd rhan mewn prosiectau glanhau, gan helpu i wneud bwrdeistref sirol Caerffili yn lle glanach a gwyrddach.

Bu nifer fawr o drigolion, ysgolion a grwpiau cymunedol yn cofrestru i gymryd rhan y llynedd - ac mae'r cyngor yn apelio am hyd yn oed mwy o bobl i ymuno a chymryd rhan yn Ymgyrch Glanhau'r Gwanwyn eleni.

Dyweddodd y Cynghorydd David Poole, "Mae'r Ymgyrch Glanhau'r Gwanwyn yn gyfle gwych i drigolion, ysgolion a grwpiau cymunedol i ddathlu popeth sydd gan ein bwrdeistref sirol i'w gynnig, a hefyd i weithio ochr yn ochr â ni i wneud yn siŵr ein bod i gyd yn gwneud ein rhan i sicrhau bod bwrdeistref sirol Caerffili'n parhau i fod yn lle glân, gwyrdd a dymunol i fyw, gweithio ac ymweld â hi."

Bydd casglwyr sbwriel a sachau sbwriel ar gael i drigolion a grwpiau cymunedol sy'n dymuno cymryd rhan yn y gwaith glanhau. I gofrestru eich diddordeb mewn cymryd rhan, ffoniwch **01443 873 758**. Gall y cyngor hefyd drefnu i'r sbwriel gael ei gasglu ar ôl y glanhau.

Safer Caerphilly County Borough

Bwrdeistref Sirol Caerffili Saffach

Mae'r ffilm yn cynnwys Gareth David Lloyd (Torchwood)

Drama yn amlygu camddefnydd o gyffuriau

Mae drama ddigyfaddawd, gyda'r nod o godi ymwybyddiaeth o beryglon cyffuriau synthetig wedi cael ei harddangos am y tro cyntaf yn ddiweddar.

Mae'r ffilm 60 munud "The Good Drug Dealer" yn canolbwyntio ar effaith cyffuriau, gan gynnwys Mephedrone, a elwir hefyd yn meow meow neu MCAT, ar draws cymunedau Cymru a'r effaith ddinistriol y gall dibyniaeth gael ar deuluoedd a chymunedau lleol.

Mae Gareth David Lloyd (Torchwood) a Darren Evans (My Big Fat Diary) yn ymddangos yn y ffilm ac mae wedi'i gynllunio i gael ei ddefnyddio mewn gwersi ABCh mewn ysgolion ledled bwrdeistref sirol Caerffili a Blaenau Gwent i amlygu'r effeithiau dinistriol o ddibyniaeth i gyffuriau synthetig. Cafodd y prosiect ei ariannu'n rhannol gan y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol Caerffili Saffach a dyfarnwyd £5,000 gan Gronfa Bartneriaeth Comisiynydd yr

Heddlu a Throsedd Gwent, sy'n cefnogi mentrau a arweinir gan y gymuned sy'n anelu at atal troseddau a mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol ledled Gwent.

Ychwanegodd y Cynghorydd David Poole, "Rwyf eisiau canmol y cynhyrchiad rhagorol hwn, a fydd yn chwarae rôl allweddol wrth helpu i addysgu pobl ifanc ar draws bwrdeistrefi sirol Caerffili a Blaenau Gwent am wir beryglon a'r canlyniadau dinistriol sy'n gysylltiedig â sylweddau o'r fath."

Dylai unrhyw un sy'n poeni am y defnydd o gyffuriau ffonio DAN 24/7 am gyngor:

Rhadffôn: 0808 808 2234

Facebook: DAN 24/7 Llinell gymorth Cyffuriau ac Alcohol Cymru

Neges destun: DAN i 81066

Gwefan: www.dan247.org.uk

Mae'r Swyddogion Cymorth i Denantiaid yn darparu help llaw

Mae'r tîm o Swyddogion Cymorth i Denantiaid y Cyngor wedi bod allan yn cefnogi tenantiaid y Cyngor o amgylch y fwrdeistref sirol.

Un tenant o'r fath yw Denise Wilkins o Gilfach, a oedd wedi cwmpo i mewn i rent dyledus o ganlyniad i ddeiliadaeth (treth ystafell) a thâl person annibynnol ar gyfer ei mab.

Serch hynny, pan ymwelodd Swyddogion Cymorth i Denantiaid cyfeillgar Sherell McLaughlan a Jo Thomas â Denise ac ymchwilio i'w sefyllfa, fe wnaethant ddarganfod na ddylai hi fod wedi bod yn talu y tâl person annibynnol, ac o ganlyniad i hyn cafodd arian ei gredydu i'w chyfrif rhent a chael gwared ar yr ôl-ddyledion. Fe wnaeth y ddwy Swyddog Cymorth i Denantiaid cynorthwyl hefyd hysbysu Denise ei bod yn gymwys i hawlio eithriad o gael gwared ar y cymhorthdal ystafell sbâr o fis Ebrill 2013, a chafodd ei gwobrwyo gyda'r budd-dal tai wedi ei ôl-ddyddio. Fe wnaeth y Swyddogion Cymorth i Denantiaid hefyd arbed arian i Denise ar ei chyfraddau dŵr a chynnig cyngor iddi ar ynni ar ei biliau nwy a thrydan.

Fe wnaeth Denise gyfaddef ei bod wedi anwybyddu cynigion blaenorol Swyddogion

Cymorth i Denantiaid i'w helpu hi, oherwydd roedd hi'n poeni y byddai hi'n cael eu symud i gartref llai neu gael ei siasio ar gyfer ôl-ddyledion rent. Ond ar ôl darllen yn Newsline am gyd-denant a dderbyniodd cymorth oddi wrth dîm Swyddogion Cymorth i Denantiaid, roedd hi'n meddwl byddai hi'n ei drio ei hun - ac mae'n falch iawn ei bod wedi.

Eglurodd: "Mae'r cymorth wedi bod yn wych. Mae'r tîm Swyddog Cymorth i Denantiaid wedi bod mor gyfeillgar ac yn gynorthwyl iawn.

"Mae wedi tawelu fy meddwl, oherwydd dydych chi ddim yn poeni amdano. Mae fy mywyd yn hollol wahanol - Gallaf fyw nawr a does dim rhaid i fi gadw llygaid ar bob ceiniog pan rwy'n mynd i siopa. Mae wedi gwneud popeth lot yn well.

"Rwyf wedi dweud wrth fy ffrindiau i gyd am y cymorth rwyf wedi derbyn a'u hannog nhw i gysylltu hefyd."

Ychwanegodd Swyddog Cymorth i Denantiaid y Cyngor Jo Thomas, "Rydym yn teimlo'n gryf am roi ein tenantiaid yn gyntaf ac rydym eisiau cael y neges drosodd fod ein cyngor cyfeillgar, gwyneb yn wyneb a chymorth dim ond un galwad i ffwrdd."

Am fwy o wybodaeth am Swyddogion Cymorth i Denantiaid ffoniwch **01495 235600**, neu os ydych yn denant y Cyngor anfonwch neges destun at **RENTHelp** i **81400**. Gall tenantiaid a pherchenogion eraill hefyd gael mynediad at gymorth drwy ffonio **01443 864548** neu anfonwch neges destun at **HOUSUPPORT** i **81400**.

■ Mae Swyddogion Cymorth i Denantiaid Jo Thomas a Sherell McLaughlan yn sgwrsio i'r tenant Denise Wilkins.

Ffitrwydd yn y bore bach

Gall cwsmeriaid Canolfan Hamdden Caerffili ddechrau'r dydd â sesiwn ymarfer corff yn gynnar yn y bore gyda'r oriau agor newydd!

Mae cwsmeriaid wedi canmol yr oriau agor cynharach sydd yn rhoi cyfle iddynt nofio am sbel, ymarfer yn yr ystafell ffitrwydd neu ymuno â dosbarth o 6:15am.

Mae Gareth Hutcherson, 25, o Fedwas, yn Syrffwr Meintiau. Dywedodd: "Mae'n haws o lawer i mi gael gwneud ymarfer corff cyn dechrau'r gwaith. Mae'r oriau agor newydd yn wych, dylent fod wedi gwneud hyn oesoedd yn ôl!"

Mae Martin Duddridge, 65, o Senghenydd, yn defnyddio'r ystafell ffitrwydd bron bob bore. Dywedodd: "Mae gwneud awr a hanner o ymarfer corff mor gynnar â hyn yn fy mharatoi am weddill y diwrnod."

Gwnaed buddsoddiad hefyd i brynu beiciau sefydlog newydd sbon ar gyfer Canolfannau Hamdden Caerffili a Rhisga. Mae'r rhain yn cael eu defnyddio ar gyfer y dosbarthiadau beicio mewn grŵp newydd sydd yn boblogaidd iawn.

Dywedodd y Cynghorydd Dave Poole, Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymunedol a Hamdden, "Wrth i awdurdodau eraill dorri darpariaethau Chwaraeon a Hamdden, mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn amlygu'r rôl bwysig y mae hamdden yn chwarae o ran gwella'n cymunedau trwy fuddsoddi amser ac arian."

Ydych chi'n derbyn yr her?

Mae'r Gyfres Her Caerffili poblogaidd yn dychwelyd ar gyfer 2014 ar ddydd Sadwrn 10fed Mai, gyda chfres newydd cyffrous o deithiau cerdded yn cychwyn ac yn gorffen yn Ysgol Gyfun Rhymni ac mae cerddwyr o bob gallu yn cael eu gwahodd i ymuno.

Mae'r teithiau cerdded yn amrywio, o dro 1 filltir ar hyd glannau Afon Rhymni i'r her Baedd Gwylt, taith gerdded 22 milltir anhygoel - a phob math o bethau rhwng y ddau!

Gall ymwelwyr ddewis os ydynt am gymryd rhan mewn taith gerdded dan arweiniad neu hunan-arweiniad - mae'r daith 1-5 milltir "Her Dewch i Gerdded" yn cael ei arwain ac mae Rhodwyr Cymru yn arwain taith gerdded 9 milltir fel rhan o'r Her, tra bod yr Heriau Baedd Gwylt yn rai hunan-arweiniad a gall cyfranogwyr redeg, loncian neu gerdded y llwybrau 14 neu 22 milltir. Gall ymgeiswyr gofrestru ar gyfer yr "Her Dewch i Gerdded" ar y diwrnod am ddim ond bydd angen i chi gofrestru ar gyfer y teithiau Rhodwyr Cymru a Baedd Gwylt cyn 22ain Ebrill. Mae'r heriau hyn yn £8 y person gyda'r cynnig cynnar cyn 1af Mawrth a £10 y person wedi hynny. Bydd y rhai dan 18 oed yn derbyn disgownt o £2, ond rhaid i gyfranogwyr iau fod dros 12 oed ac yng nghwmni oedolyn.

I archebu lle ar yr Her Cyfres Caerffili, ewch at

www.caerphillychallengeseries.co.uk

Am fwy o wybodaeth am y digwyddiad ewch i'r wefan neu cysylltwch â'r Isadran Cefn Gwlad ar **01495 235092**

1-5 MILLTIR • 9 MILLTIR • 14 MILLTIR • 22 MILLTIR

Ffyrdd call i arbed arian

Oeddech yn gwybod eich bod yn gallu cael mynediad at ystod o wasanaethau ariannol defnyddiol trwy sefydliad lleol o'r enw Undeb Credyd?

Ym Mwrdeistref Sirol Caerffili mae yna dri Undeb Credyd:

BAG Credit Union Ltd

(sy'n ymdrin ag ardal Bargod a Chwm Rhymni Uchaf).

Undeb Credyd Cymunedol Islwyn

(sy'n ymdrin ag ardal Islwyn yn ogystal â rhannau o Ystrad Mynach).

Smart Money Cymru

(sy'n ymdrin â'r ardal gyfan).

Unwaith y byddwch yn ymuno ag undeb credyd gallwch gael mynediad i fenthyciadau gyda chyfradd llog cystadleuol, ymuno â chynlluniau arbed arian neu brynu cynhyrchion yswiriant. Mae gan y boblogaeth gyfan sy'n byw neu'n gweithio ym mwrdeistref sirol Caerffili yn cael mynediad at y gwasanaeth Undeb Credyd. Hyd yn hyn mae dros 7,000 o aelodau ar draws y tri sefydliad, ond maent yn awyddus i gael hyd yn oed mwy o bobl i gymryd rhan. Yn ogystal ag ymuno ag Undeb Credyd, mae yna hefyd gyfleoedd i helpu rhedeg y sefydliadau gan eu bod yn dibynnu'n fawr ar gefnogaeth wirfoddol yn ogystal â staff llawn-amser.

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â'r rhifau canlynol:

BAG Credit Union Ltd **01443 838605**

Undeb Credyd Cymunedol Islwyn **01495 222832**

Smartmoney Cymru **02920 88 3751**

Cynllun lleoli oedolion yn newid bywydau

Ers ei lansio ym mis Ebrill 2012 mae'r Cynllun Lleoli Oedolion De Ddwyrain Cymru 'Bywydau Wedi'u Rhannu' wedi gwneud gwahaniaeth mawr i fywydau pobl ar draws y rhanbarth.

Mae'r Cynllun Lleoli Oedolion De Ddwyrain Cymru 'Bywydau Wedi'u Rhannu' yn cynnig gwasanaeth ar gyfer oedolion archolledig gyda gofalyddion lleoli oedolion sy'n byw yn eu hardal leol. Mae'r cynllun yn cynnig lleoliadau cefnogi tymor hir, tymor byr, ysbaid, argyfwng a sesiynol. Ymhlith y nifer o bobl sydd eisoes wedi elwa o'r cynllun hyblyg, sy'n canolbwyntio ar unigolion yw Jackie a John Mills.

Tua degawd yn ôl cafodd gŵr Jackie, John, ataliad y galon a difrododd ei ymennydd a'i adael yn colli'i gof am dymor byr. I ddechrau, byddai John yn ymweld â chartrefi preswyl, ond nid oedd yr amgylchedd yn briodol mewn gwirionedd ar gyfer ei gyflwr ac nid oedd ei amgylchedd digon heriol yn gorfforol neu'n feddyliol. Cyfaddefodd Jackie bod gofal ysbaid yn 'broblem fawr' ar gyfer y cwpl.

■ Jackie Mills a'i gŵr John.

Fodd bynnag, tua blwyddyn yn ôl, daeth Jackie a John o hyd i ateb a oedd yn gweithio ar eu cyfer ar wedd Cynllun 'Bywydau Wedi'u Rhannu' SEWAP, sy'n cynnwys gofal i oedolion archolledig. Mae John bellach yn ymweld â gofalydd lleoli oedolion, sydd yn rhoi seibiant hanfodol Jackie, sydd fel arfer yn gofalu am John.

Eglurodd: "Pan ddaw John yn ôl ar ôl bod gyda'i gofalyddion mae'n amlwg ei fod wedi bod yn

gwneud pethau yn ystod y dydd. Wrth fyw yn eu cartref, bydd yn gwneud pethau bob dydd fel mynd a'u ci am dro, mynd i'r dafarn leol am bryd o fwyd neu ddiod, neu efallai yn mynd i siopa. Yr holl bethau bach sy'n gwneud ei fywyd yn fwy pleserus - mae'n ymddangos yn hapusach o lawer yn gorfforol ac yn feddyliol.

"Rwy'n cael mwy o seibiant nag yr oeddwn erioed wedi cael dros y naw mlynedd diwethaf oherwydd fy mod i'n hapusach gyda'r lle y mae John yn mynd. Mae'r cynllun wedi bod mor dda i ni gan ei fod yn hyblyg. Mae e'n derbyn yr hyn sydd ei angen arno fe ac yr wyf yn derbyn yr hyn sydd angen arnaf fi. Mae pawb yn elwa o'r sefyllfa."

Mae Cynllun 'Bywydau Wedi'u Rhannu' SEWAP wedi'i reoli gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili ar ran chwe ardal awdurdod lleol: Caerffili, Blaenau Gwent, Casnewydd, Sir Fynwy, Torfaen a Merthyr Tudful.

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â **01443 864586** neu e-bostiwrch **lleolioedolion@caerffili.gov.uk**

Beicio Diogel

Mae gwelliannau diweddar i arwyneb Camlas Sir Fynwy ac Aberhonddu - llwybr tynnu Cangen Camlas wedi gweld y nifer a math o ddefnyddwyr yn cynyddu.

O ganlyniad i hyn, mae 'Cod Beicio' wedi cael ei gyflwyno ar gyfer defnydd y llwybr tynnu. sydd wedi ei ddylunio i godi ymwybyddiaeth a gwella diogelwch ar gyfer beicwyr a defnyddwyr eraill y llwybr tynnu.

Cyngor i ddefnyddwyr y llwybr tynnu sy'n cynnwys:

- Arafwch pan rydych yn cyrraedd defnyddwyr eraill a byddwch yn barod i ddisgyn neu aros i bobl symud allan o'ch ffordd.
- Gnewch yn siŵr fod gloch wedi ei ffitio a'i ddefnyddio pan yn cwrdd â phobl eraill.
- Ystyriwch ddefnyddwyr eraill y llwybr tynnu.
- Arafwch pan rydych yn cyrraedd pontydd neu rhwystrau, yn enwedig pan fod troad tywyll a pharatowch i stopio.
- Byddwch yn ymwybodol weithiau mae'r llwybr tynnu yn croesi heol.
- Cadwch lygaid allan am beryglon ar y llwybr tynnu; caniatewch am amser i bysgotwyr symud eu hoffer cyn i chi geisio pasio.
- Nid yw gwisgo clustffonau yn cael ei argymhell.
- Osgoi beicio mewn grwpiau mawr neu rasyd gyda chyd feicwyr.

Bydd eich profiad o gefn gwlad y fwrdeistref sirol yn fwy rhyngweithiol gyda dau ap newydd a lansiwyd gan Wasanaeth Cefn Gwlad a Thirwedd y cyngor.

Mae'r Warchodfa Natur Genedlaethol Glaswelltir Aberbargod (GNG) a Chwm Sirhywi Uchaf wedi cael cysylltiad i apiau rhad ac am ddim y gellir ei weld ar ffôn smart.

Mae **Cenhadaeth: Pili-pala** yn troi taith o amgylch GNG Glaswelltir Aberbargod i fod yn gêm antur awyr agored anhygoel. Mae'r ap, sydd ar gael mewn fformat 'Android', yn galluogi ymwelwyr i chwilio am guddfannau poblogaidd pili-palaod trwy ddefnyddio System Leoli Fyd-eang (GPS) a'u camerâu ar eu ffônau smart a chasglu 11 math cudd o bili-pala!

Profwch y rhanbarth hanesyddol yng Nghwm Sirhywi Uchaf wrth ddefnyddio ap diddorol y **Llwybr Beicio Hanesyddol Sirhywi Uchaf**. Mae'r ardal yn llawn hanes diwydiannol ac mae'r ap hwn, sydd ar gael i'w lawrlwytho ar fformat Android, yn galluogi ymwelwyr i weld lluniau hanesyddol ar wahanol fannau ar hyd yr hen reilffordd sydd bellach yn llwybr beicio a'u cymharu â golygfa fodern y Cwm. Mae yna hefyd 4 pili-pala wedi'u cuddio ar hyd y llwybr beicio yn Markham - peidiwch a cholli allan ar y creaduriaid cudd hynny chwaith!

Mae'r ddau ap wedi eu creu gan **audiotrails.co.uk** ar ran Gwasanaeth Cefn Gwlad a Thirwedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili. Am ragor o wybodaeth, ewch i **<http://your.caerphilly.gov.uk/countryside/media/apps>**.

Priodasau Un-rhyw

Bydd y priodasau un-rhyw gyntaf yn cael eu cynnal yng Nghymru a Lloegr o 29ain Mawrth.

Mae'r Llywodraeth hefyd yn gweithio'n galed i sicrhau bod cyplau sydd am droi eu partneriaethau sifil i fod yn briodasau - a phobl briod sydd am newid eu rhyw gyfreithiol wrth barhau i fod yn briod - yn gallu gwneud hynny cyn diwedd 2014. Bydd cyplau yn gallu priodi mewn seremoni sifil mewn swyddfeydd cofrestru, gwestai, plastai, cestyll a lleoliadau trwyddedig eraill, fel yn awr.

Ar gyfer cyplau sy'n dymuno cael priodas un-rhyw crefyddol, bydd yr eglwys neu adeilad crefyddol arall yn gorfod dewis 'ymuno'. Gall ymddiriedolwyr neu berchnogion adeiladau crefyddol 'ymuno' er mwyn priodi cyplau o'r un rhyw ar yr amod eu bod yn cael caniatâd eu corff llywodraethu.

Am gyngor pellach, cysylltwch â'r Cofrestrydd Arolygol ar 01443 863 478 neu e-bostiwrch: cofrestrydd@caerffili.gov.uk.

UsefulNumbers

RhifauDefnyddiol

MAIN SWITCHBOARD

PRIF SWITSFWRDD

☎ 01443 815588

Minicom Minicom

☎ 01443 873626

Emergency number for all services:

Rhif argyfwng ar gyfer pob gwasanaeth:

☎ 01443 875500

(Out of hours only • Allau o Orlau yn unig)

Adults' Social Services

Gwasanaethau Cymdeithasol i Oedolion

☎ 0808 100 2500

StreetPride BalchderStryd

☎ 01443 866566

Blue Badge Bathodyn Glas

☎ 01443 866571

Children's Social Services

Gwasanaethau Cymdeithasol i Blant

☎ 0808 100 1727

Consumer Advice

Cyngor i Ddefnyddwyr

☎ 08454 04 05 06

Council Tax Enquiries

Ymholiadau Treth y Cyngor

☎ 01443 863002

Furniture Recycling

Ailgylchu Dodrefn

☎ 01685 846830

Housing & Council Tax Benefits

Budd-daliadau Tai/Treth y Cyngor

New Claims: 01443 866567

Existing Claimants: 01443 864099

Howllyr Pwysu: 01443 866571

New relief schemes announced

The Welsh Government has introduced two new rate relief schemes on a temporary basis.

Under the unoccupied **New Developments** scheme, a ratepayer may apply for a 100% rate relief lasting up to 18 months on a qualifying unoccupied new structure (completed less than 18 months previously) that is subject to non-domestic rates. The **Open for Business** scheme encourages long term vacant retail properties to be re-occupied. Eligible businesses will be entitled to claim 50% rate relief for up to 12 months. For more information, please visit www.caerphilly.gov.uk/business or call **01443 863 006** or email: nndr@caerphilly.gov.uk

Cynlluniau rhyddhad newydd wedi'u gyhoeddi

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno dau gynllun rhyddhad ardrethi newydd dros dro.

O dan y cynllun rhyddhad ardrethi **Datblygiadau Newydd** gwag, gall talwyr ardrethi wneud cais am adeilied newydd gwag gymhwysol (wedi'i gwblhau llai nag 18 mis yn flaenorol) sydd yn dibynnu ar ardrethi annomestig.

Mae'r cynllun rhyddhad ardrethi **Ar Agor am Fusnes** ryn annog ail-feddiannu eiddo adwerthu sydd wedi bod yn wag am gyfnod hir dymor. Bydd busnesau cymwys â hawl i geisio rhyddhad ardrethi o 50% am hyd at 12 mis.

Am ragor o wybodaeth, ewch i www.caerffili.gov.uk/busnes, ffoniwch **01443 863 006** neu e-bostiwch trethiannomestig@caerffili.gov.uk

Operation Jasmine Review

The Operation Jasmine Review is underway and being chaired by Dr Margaret Flynn and would like to consider the experience of those people and their families in residential services in the Caerphilly and Gwent areas that came to be known as Operation Jasmine. The Review will outline the key events and set out the actions taken by the various agencies involved and set out lessons for the future in terms of reducing the likelihood of abuse and mitigating the effects of abuse and neglect in terms of practice, policies and legislation. The Review will start from the facts and draw attention to the implications and consequences of agencies seeking to deal with failing services. The Review recognises that there are different perceptions and interpretations and its approach seeks to deepen understanding of these and this period.

If you have information which you would like to share with the Review Team, please call 029 2082 6460 or email Rhian.thompson@Wales.gsi.gov.uk.

What's ON / Digwyddiadau

www.caerphilly.gov.uk/events • www.caerffili.gov.uk/digwyddiadau

Sign up to receive regular information about local events by e-mailing: events@caerphilly.gov.uk

The Caerphilly Players Amateur Dramatics Society perform Frank Vickery's "Trivial Pursuits" Cymdeithas Drama Amatur "Caerphilly Players" yn perfformio "Trivial Pursuits" gan Frank Vickery

26-28/03 - 7pm

Caerphilly Workmen's Hall • Neuadd y Gweithwyr Caerffili

A local treasure written by comedian Frank Vickery. Tickets are £10 and are available to purchase from Caerphilly Visitor Centre or on the door.

Trysor lleol a ysgrifennwyd gan y comedïwr Frank Vickery. Cost tocynnau yw £10 ac maent ar gael i brynu o'r Canolfan Ymwelwyr Caerffili neu wrth y drws.

02920 880011

Pop Factor • Y Ffactor Pop

26/04 - 2:30pm

Blackwood Miners' Institute • Sefydliad y Glowyr Coed Duon

Led by a professional cast, Pop Factor is a high energy ride of singing and dancing and great fun for all the family. Tickets are £12 (£10 for concessions) or £40 for a family of 4. Visit www.blackwoodminersinstitute.com or call to book.

Dan arweinïad cast proffesiynol, mae'r Ffactor Pop yn daith egniol yn llawn canu a dawnsio a hwyl i'r teulu cyfan. Mae tocynnau'n £12 (£10 i gonsesiynau) neu £40 am deulu o 4. Ewch i www.blackwoodminersinstitute.com neu ffoniwch i archebu.

01495 227206

Pop Factor ym 26/04/2014

Blackwood Miners' Institute • Sefydliad y Glowyr Coed Duon

Led by a professional cast, Pop Factor is a high energy ride of singing and dancing and great fun for all the family. Tickets are £12 (£10 for concessions) or £40 for a family of 4. Visit www.blackwoodminersinstitute.com or call to book.

Dan arweinïad cast proffesiynol, mae'r Ffactor Pop yn daith egniol yn llawn canu a dawnsio a hwyl i'r teulu cyfan. Mae tocynnau'n £12 (£10 i gonsesiynau) neu £40 am deulu o 4. Ewch i www.blackwoodminersinstitute.com neu ffoniwch i archebu.

01495 227206

Blackwood Miners' Institute • Sefydliad y Glowyr Coed Duon

Led by a professional cast, Pop Factor is a high energy ride of singing and dancing and great fun for all the family. Tickets are £12 (£10 for concessions) or £40 for a family of 4. Visit www.blackwoodminersinstitute.com or call to book.

Dan arweinïad cast proffesiynol, mae'r Ffactor Pop yn daith egniol yn llawn canu a dawnsio a hwyl i'r teulu cyfan. Mae tocynnau'n £12 (£10 i gonsesiynau) neu £40 am deulu o 4. Ewch i www.blackwoodminersinstitute.com neu ffoniwch i archebu.

01495 227206

Blackwood Miners' Institute • Sefydliad y Glowyr Coed Duon

Led by a professional cast, Pop Factor is a high energy ride of singing and dancing and great fun for all the family. Tickets are £12 (£10 for concessions) or £40 for a family of 4. Visit www.blackwoodminersinstitute.com or call to book.

Dan arweinïad cast proffesiynol, mae'r Ffactor Pop yn daith egniol yn llawn canu a dawnsio a hwyl i'r teulu cyfan. Mae tocynnau'n £12 (£10 i gonsesiynau) neu £40 am deulu o 4. Ewch i www.blackwoodminersinstitute.com neu ffoniwch i archebu.

01495 227206

Blackwood Miners' Institute • Sefydliad y Glowyr Coed Duon

Bargoed Spring Fayre • Ffair Gwanwyn Bargod

12/04 - 10am-4pm

Hanbury Square, Bargoed • Sgwâr Hanbury, Bargoed

A selection of Easter themed activities will offer fun for all the family. Activities include an Easter treasure hunt, Easter crafts, Punch & Judy shows, food and craft stalls and pottery and face painting. Entry to the fair is free. For more information visit www.caerphilly.gov.uk/events

Bydd ddeisio o weithgareddau thema'r Pasg yn cynnig hwyl i'r teulu cyfan. Mae gweithgareddau'n cynnwys helpa drysor y Pasg, Crefft y Pasg, sieocau Pwms a Siwan, stondinau bwyd a chrefft a chrochenwaith a phantio wynebau. Mynediad i'r ffair am ddim. Am ragor o wybodaeth ewch i www.caerffili.gov.uk/digwyddiadau

029 2088 0011

Acti-Time Easter Crafts • Gweithgareddau Crefftau'r Pasg

18/04 - 11:00am

Winding House • Tŷ Weindio

Get creative with some eggs-cellent Easter crafts at the Winding House. A small charge will apply and booking is essential. Byddwch yn greadigol â chrefftiau g-wy-ch y Pasg yn Nhŷ Weindio. Mi fydd cost fach ac mae archebu yn hanfodol.

01443 822666

Easter Activities at Cwmcarn Forest Drive • Gweithgareddau'r Pasg yn Ffordd Goedwig Cwmcarn

19 - 20/04

Cwmcarn Forest Drive Visitor Centre • Canolfan Ymwelwyr Ffordd Goedwig Cwmcarn

Take part in fun Easter Activities at Cwmcarn Forest Drive. Join Megan for the Easter Story Trail, a magical journey of stories and fables on the Easter Trail. on Saturday 19th April at 1pm. Watch out for the Easter Bunny at the Easter Egg Hunt on Sunday 20th April at 10am. Follow the clues

around the Easter Trail and gather all the answers to claim an egg-stravagan prize. The events are suitable for ages 4-9 years. Booking is essential for both and the Easter Story Trail may be held indoors if the weather is poor. For further details visit www.cwmcarnforest.co.uk.

Cymrwch ran mewn Gweithgareddau'r Pasg yn Ffordd Goedwig Cwmcarn Ymunwch â Megan am y Llwybr Straeon y Pasg, taith hudol o straeon a chwedlau ar y Llwybr Pasg. Ar ddydd Sadwrn 19eg Ebrill am 1pm. Edrychwch am Gwningen y Pasg yn yr Helfa Wylau Pas gar ddydd Sul 20fed Ebrill am 10am. Di-lymchwch y clwiau o amgylch y Llwybr Pasg a chasglwch yr holl atebion er mwyn ennill gwobr g-wy-ch. Mae'r digwyddiadau yn addas i blant 4-9 oed. Mae archebu yn hanfodol ar gyfer y ddau, gall y Llwybr Straeon y Pasg gael ei gynnal dan do os bydd y tywydd yn wael. Am fanylion pellach ewch i www.cwmcarnforest.co.uk.

01495 272001

Maypoles and Music - Family Fun Day including Mad Hatter's Tea Party • Bedw Mai a Cherddoriaeth - Diwrnod o Hwyl i'r Teulu gan gynnwys Te-Parti'r Hetiwr Hurt

05/05 - 10am

Llancaich Fawr Manor • Maenordy Llancaich Fawr

Visit Llancaich Fawr Manor for May Day fun, including traditional games and dancing and picnic boxes available to purchase for the Mad Hatters Tea Party at 3pm. Tickets must be pre-booked. £10 per adult and £8 per child or family ticket costs £30 for two adults and two children, including entry, participation in the activities and picnic boxes (with an additional cost for rides from external providers). Normal Manor entry of £7.50 for adults and £6 for children or concessions applies without the tea party. For further details visit www.llancaichfawrmanor.co.uk

Dewch i Faenordy Llancaich Fawr ar gyfer hwyl Calan Mai, can gynnwys gemau traddodiadol a dawnsio a bocsys picnic ar gael i brynu ar gyfer Te-Parti'r Hetiwr Hurt am 3pm. Rhaid archebu tocynnau ymlaen llaw. £10 i oedolion ac £8 i blant neu docyn teulu am £30 ar gyfer dau oedolyn a dau blentyn, gan gynnwys mynediad, cyfranogiad i weithgareddau a bocsys picnic (gyda chost ychwanegol ar gyfer reidiau o ddarparwyr allanol). Mynediad arferol i'r Maenordy yw £7.50 i oedolion a £6 i blant neu gonsesiynau heb y te-parti. Am fanylion pellach ewch i www.llancaichfawrmanor.co.uk

01443 816853

Maypoles and Music - Family Fun Day including Mad Hatter's Tea Party • Bedw Mai a Cherddoriaeth - Diwrnod o Hwyl i'r Teulu gan gynnwys Te-Parti'r Hetiwr Hurt

05/05 - 10am

Llancaich Fawr Manor • Maenordy Llancaich Fawr

Visit Llancaich Fawr Manor for May Day fun, including traditional games and dancing and picnic boxes available to purchase for the Mad Hatters Tea Party at 3pm. Tickets must be pre-booked. £10 per adult and £8 per child or family ticket costs £30 for two adults and two children, including entry, participation in the activities and picnic boxes (with an additional cost for rides from external providers). Normal Manor entry of £7.50 for adults and £6 for children or concessions applies without the tea party. For further details visit www.llancaichfawrmanor.co.uk

Caerphilly Food Festival • Gŵyl Fwyd Caerffili

10/05 - 10am-5pm

Caerphilly Town Centre • Canol Tref Caerffili

The town centre will be filled with a variety of food stalls and there will also be craft stalls, activities, street entertainers and funfair rides available. Entry to the Food Festival is free. For more information contact the Visit Caerphilly Centre or visit www.caerphilly.gov.uk/foodfestival

Bydd canol y dref wedi'i lenwi ag amryw o stondinau bwyd ac yn ogystal fe fydd stondinau crefft, gweithgareddau, diddanwyr stryd a reidiau ffair ar gael. Mynediad i'r Wyl Fwyd am ddim. Am ragor o wybodaeth cysylltwch â'r Canolfan Croeso Caerffili neu ewch i www.caerffili.gov.uk/gwylfwyd

029 2088 0011

Ffiliffest 2014 • Ffiliffest 2014

28/06 - 11am-3pm

Caerphilly Castle • Castell Caerffili

Ffiliffest, the annual summer event celebrating Welsh language and culture organised by Menter Caerffili and in partnership with Cadw, will be held at Caerphilly Castle and offers a variety of activities suitable for all ages, including live music, arts and crafts and sporting workshops. Local businesses will be selling their produce on the day and traditional Welsh folk dances will be performed by local school children. For more information, contact Ffion Rees at Menter Caerffili or ffionrees@mentercaerffili.org.

Bydd Ffiliffest, y digwyddiad haf blynyddol sy'n dathlu'r iaith a diwylliant Gymreig wedi'i drefnu gan Fenter Caerffili ac ar y cyd â Chadw, yn cael ei gynnal yng Nghastell Caerffili ac yn cynnig amrywiaeth o weithgareddau sydd yn addas i bob oedran, gan gynnwys cerddoriaeth fyw, celf a chrefft a gweithdai chwaraeon. Bydd busnesau lleol yn gwerthu eu cynnyrch ar y diwrnod a dawnsio gwerin Gymreig draddodiadol wedi'i berfformio gan blant ysgolion lleol. Am ragor o fanylion, cysylltwch â Ffion Rees ym Menter Caerffili neu ffonwch ffionrees@mentercaerffili.org

01443 820913

To view the full list, visit www.caerphilly.gov.uk/prosecutions

Prosecution results are provided for a limited period to promote the openness of the council's actions to local residents. Information provided must not be reused in any form without the agreement of CCBC.

Gellir gweld y rhestr yn llawn ar www.caerffili.gov.uk/erlyniadau

Caiff canlyniadau erlyniadau eu dangos am gyfnod cyfyngedig i dangos i drigolion lleol bod y llys yn gweithredu mewn modd agored. Ni ddylid aildefnyddio gwybodaeth mewn unrhyw fodd heb ganiatâd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili.

01443 820913

Maypoles and Music - Family Fun Day including Mad Hatter's Tea Party • Bedw Mai a Cherddoriaeth - Diwrnod o Hwyl i'r Teulu gan gynnwys Te-Parti'r Hetiwr Hurt

05/05 - 10am

Llancaich Fawr Manor • Maenordy Llancaich Fawr

Visit Llancaich Fawr Manor for May Day fun, including traditional games and dancing and picnic boxes available to purchase for the Mad Hatters Tea Party at 3pm. Tickets must be pre-booked. £10 per adult and £8 per child or family ticket costs £30 for two adults and two children, including entry, participation in the activities and picnic boxes (with an additional cost for rides from external providers). Normal Manor entry of £7.50 for adults and £6 for children or concessions applies without the tea party. For further details visit www.llancaichfawrmanor.co.uk

Dewch i Faenordy Llancaich Fawr ar gyfer hwyl Calan Mai, can gynnwys gemau traddodiadol a dawnsio a bocsys picnic ar gael i brynu ar gyfer Te-Parti'r Hetiwr Hurt am 3pm. Rhaid archebu tocynnau ymlaen llaw. £10 i oedolion ac £8 i blant neu docyn teulu am £30 ar gyfer dau oedolyn a dau blentyn, gan gynnwys mynediad, cyfranogiad i weithgareddau a bocsys picnic (gyda chost ychwanegol ar gyfer reidiau o ddarparwyr allanol). Mynediad arferol i'r Maenordy yw £7.50 i oedolion a £6 i blant neu gonsesiynau heb y te-parti. Am fanylion pellach ewch i www.llancaichfawrmanor.co.uk

01443 816853

Maypoles and Music - Family Fun Day including Mad Hatter's Tea Party • Bedw Mai a Cherddoriaeth - Diwrnod o Hwyl i'r Teulu gan gynnwys Te-Parti'r Hetiwr Hurt

05/05 - 10am

PROTECTING YOU

The council's Public Protection team aims to ensure that the county borough is a healthy, safe and fair place for people to live, work & visit.

One of the team's key tasks is to expose and bring before the courts those individuals and businesses we discover acting illegally.

Below are examples of recent prosecutions:

EICH DIOGELU CHI

Nod tîm Diogelu'r Cyhoedd y cyngor yw sicrhau bod y fwrdeistref sirol yn lle iach, diogel a theg i bobl fyw a gweithio ynddo ac ymweld ag ef.

Un o brif dasgau'r tîm yw datgelu'r gwir am yr unigolion a'r busnesau hynny sy'n gweithredu'n anghyfreithlon, a'u dwyn gerbron y llys.

Isod ceir enghreifftiau o erlyniadau diweddar:

Defendant	Offence	Court Decision
Warren James Davies, Pontllanfraith.	17th January 2014 at Newport Magistrates Court. As a Director of WD Cars Limited of Cross Keys, by virtue of his negligence.	£1400 fine, £562 costs to the Local Authority, £1300 compensation to the consumer and £70 victim surcharge.
	1. Gave a consumer an indication on an invoice that their rights were less than they were.	Consumer Protection from Unfair Trading Regulations 2008.
	2. Failed to indicate that the airbags on a Fiat 500 had been deployed and needed replacing.	
John Jones Trading as Maerdy Garage of Rhymney.	10th January 2014 at Newport Magistrates Court. Offering to supply of a dangerous motor vehicle.	£250 fine, £850.50 costs to the Local Authority, and £25 victim surcharge. General Product Safety Regulations 2005.
Melvin Kitchen trading as Val's Wool Shop of Aberbargoed.	The offence was heard on 10th January 2014 at Newport Magistrates Court Possession of cigarettes which were counterfeit, possession of cigarettes that did not have required health warnings printed on the packs.	£120 fine, £500 costs to the Local Authority, £20 victim surcharge. Trade Marks Act 1994. The Tobacco Products (Manufacture, Presentation & Sale) (Safety) Regulations 2002.

To view the full list, visit www.caerphilly.gov.uk/prosecutions

Prosecution results are provided for a limited period to promote the openness of the council's actions to local residents. Information provided must not be reused in any form without the agreement of CCBC.

Gellir gweld y rhestr yn llawn ar www.caerffili.gov.uk/erlyniadau

Caiff canlyniadau erlyniadau eu dangos am gyfnod cyfyngedig i dangos i drigolion lleol bod y llys yn gweithredu mewn modd agored. Ni ddylid aildefnyddio gwybodaeth mewn unrhyw fodd heb ganiatâd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili.

Fees are changing

From 6th April 2014, the UK Government has determined that council tax payers and business rate payers who have a magistrates' court liability order made against them will have to pay a different set of fees if their case is passed to enforcement agents (formerly bailiffs) for collection.

Under the new regulations, you could pay considerably more in fees if enforcement agents become involved. If you are having difficulties paying your bill on time, please contact the Council Tax Section on **01443 863002**, e-mail: counciltax@caerphilly.gov.uk or contact the Business Rates team on **01443 863006**, e-mail: nndr@caerphilly.gov.uk.

Ffioedd yn newid

O'r 6ed Ebrill 2014, mae Llywodraeth y DU wedi penderfynu y bydd rhaid i dalwyr treth y cyngor a thalwyr ardrethi busnes sydd â gorchymyn atebolrwydd gan y llys ynadon yn eu herbyn, dalu set wahanol o ffioedd os bydd eu hachos yn cael ei drosglwyddo i asiantau gorfodi (beiliaid yn flaenorol) i'w casglu.

O dan y rheoliadau newydd, gallech dalu cryn dipyn yn fwy mewn ffioedd os bydd asiantau gorfodi yn dod yn rhan o'r broses. Os ydych yn cael trafferth talu eich bil mewn pryd, cysylltwch ag Adran Treth y Cyngor ar **01443 863002**, e-bost trethycyngor@caerffili.gov.uk neu cysylltwch â'r Tîm Ardrethi Busnes ar **01443 863006**, e-bost: trethiannomestig@caerffili.gov.uk.

p.8 March 2014 Newsline

For more news visit www.caerphilly.gov.uk/news • Am fwy o newyddion ymwelwch â www.caerffili.gov.uk/newyddion

Newsline Mawrth 2014 t.8